

Memorial Rik Van Steenberg

Vlaanderen eert zijn wielhelden. Overal in het land worden er wedstrijden of toertochten georganiseerd genoemd naar de vaandeldragers van ons rijke wielerverleden. Toch bestond er gedurende decennia geen wedstrijd die de naam droeg van Rik van Steenberg, zonder twijfel een van de grootste renners die ons land ooit heeft voortgebracht. En toen die er uiteindelijk wél kwam, was dat niet in Van Steenbergens heimat Arendonk, maar in Aartselaar. Over hoe de Grote Prijs Rik Van Steenberg – sinds diens overlijden in 2003 de Memorial Van Steenberg – precies in Aartselaar is ontstaan, vertelt de geestelijke vader van ‘de Van Steenberg’, oud-burgemeester van Aartselaar en oud-provinciegouverneur Camille Paulus.

“Ik kom uit een familie waar geen enkele voeling was met de wielersport. Maar als kleine jongen moest ik regelmatig boodschappen doen voor mijn moeder. Dat was in de periode waarin je bij kauwgum prentjes kreeg van wielrenners. Op

een gegeven moment had de winkelier waar ik altijd ging voor die kauwgum – hij was een hevige supporter van Rik Van Steenberg – een foto opgehangen van zijn idool. Hij gaf mij de foto en zei dat ik aan mijn vader moest vragen die door Van Steenberg te laten tekenen. Van Steenberg woonde toen in Mechelen, waar hij een café had. Dat café heette ‘Kopenhagen’, naar de plaats waar hij voor de eerste keer wereldkampioen was geworden. Hij kwam er zelf niet zo vaak, zijn ouders deden er de toog. Mijn vader en ik gingen dus naar Mechelen met de vraag of Rik die foto kon tekenen! Zijn moeder, die achter de toog stond, was zo vertederd door dat jonge ventje dat ze zei dat ik de volgende week moest terugkomen en dat ze er dan hoogstpersoonlijk voor ging zorgen dat haar zoon de foto zou tekenen. En ik dus thuis maar zagen bij mijn ouders dat we nog eens naar

De foto die ooit mee aan de oorsprong lag van wat we vandaag kennen als de Memorial Van Steenberg.

Mechelen moesten! Toen we daar aankwamen, lag Rik boven op zijn bed. Maar hij kwam, gekleed in een T-shirt en short, naar beneden en heeft toen die foto ondertekend met ‘aan mijn vriend Camille uit sympathie’. Ik heb die foto nog steeds en bewaar hem als een relikwie. Rik is toen even bij mij komen zitten en bij mijn vader, die hoofd van de gerechtelijke politie in Antwerpen was. Hij vertelde dat hij appartementsgebouwen in Borgerhout aan het bouwen was en dat hij de Tour de France ging rijden. Hij vroeg aan mijn vader om tijdens zijn drie weken afwezigheid een oogje in het zeil te houden. Toen ze daar later zijn gaan wonen, hebben ze ons uitgenodigd om iets te komen drinken. Zo hebben we van dichtbij kennisgemaakt met de familie Van Steenberg. Rik had vijf kinderen die allemaal van ongeveer mijn leeftijd waren en waarmee ik

G.P. Rik Van Steenberg 1995. Vlnr. winnaar Tom Steels, Camille Paulus, Marc van den Abeelen en Rik Van Steenberg.

mijn jeugd heb doorgebracht. Mijn moeder is zeer goed bevriend geraakt met Riks toenmalige echtgenote. En mijn vader, die van wielersport niets afwist, werd zo via zijn zontje in de wielersport geparachuteerd.”

“We hebben dan ook via Rik diens ploeggenoot Stan Ockers leren kennen en andere renners zoals Frans Aerenhouts, die voor Mercier reed. Frans en ik werden vrienden en gingen regelmatig samen fietsen. Aan de universiteit had ik drie maanden vakantie. Ik had in die tijd een klein autootje. Daar schilderden we Mercier op en volgde ik drie maanden lang als een soort sportdirecteur de wedstrijden in België mee. Mercier was een formidabele ploeg, met naast Frans Aerenhouts ook onder andere Vic Van Schil, Jos Spruyt, Frans Melckenbeeck en Roger Swerts. Allemaal goede coureurs! Zo ben ik dan verzeild geraakt in het wielermilieu. Maar het is eigenlijk allemaal begonnen met de wielersportprentjes van de kauwgum.”

“Na zijn wielercarrière heeft Rik Van Steenberg heel wat problemen gekend om zich aan te passen, hij is in milieus terechtgekomen die hij beter niet zou hebben gefrequenteerd. Mijn vader heeft hem toen meer dan eens uit de problemen moeten helpen. Maar ik vond dat zo’n monument uit de Belgische wielergeschiedenis niet verloren mocht gaan. We moeten er blijvend aan herinneren dat we coureurs als Van Steenberg hebben gehad die zoveel heeft gewonnen op de weg en op de piste. Ik was ondertussen burgemeester van Aartselaar geworden. In die tijd was er in Aartselaar de Ster van de Amateurs, georganiseerd door Het Nieuwsblad. Die krant verkocht dat aan de gemeente die het meeste geld bood. Toen het contract afliep, moest ik dat als burgemeester opnieuw

negociëren. De onderhandelingen verliepen heel moeizaam omdat wij als kleinere gemeente werden uitgespeeld tegen grotere gemeenten zoals bijvoorbeeld Sint-Niklaas. Die konden veel meer geld op tafel leggen. Ik vond toen dat ze ook geen rekening hielden met wat Aartselaar voor de Ster had gedaan en nam me voor Aartselaar een profkoers te geven die de gemeente geen cent kostte. Ik wou dat de koers de Grote Prijs Van Steenberg zou gaan heten en dat er goede renners aan de start kwamen. En dat er een mooi palmares kwam! Ik hoopte dat Rik Van Steenberg heel wat grote renners zou kunnen trekken om naar Aartselaar te komen. En dat bleek geen ijdele hoop!

Het is hard werken geweest, en dankzij mijn relaties in de wielersport heb ik er via goede matchmakers kunnen voor zorgen dat er grote renners aan de start kwamen. Zo kregen we al meteen in de eerste jaren renners die geen enkele andere koers van onze categorie aan de start kon krijgen. We wilden geen gewone kermiskoers worden, we wilden echt op de kalender van de UCI staan.”

“In het begin reden we van Arendonk, de gemeente waar Rik geboren is, naar Aartselaar, rekening houdend dus met de band tussen de families Van Steenberg en Paulus. En al meteen in het eerste jaar won Olaf Ludwig, een grote naam in de wielersport. Dat was dus een succes! Maar in het tweede jaar hadden we echter pech. Het was bloedheet en de renners hadden die dag blijkbaar niet zoveel zin. Er was een ontsnapping van een renner of vijftien. Die namen twaalf minuten, het peloton is nooit meer teruggekomen. Met als gevolg dat Aartselaar maar een koers heeft gezien van vijftien renners. Ik dacht toen dat Viatcheslav Ekimov ging winnen, maar die werd geklopt door

Rik Van Steenberg

9 september 1924 – 15 mei 2003

Bijnaam: Rik I (of The Boss)

Profcarrière: 1943-1966

Profzeges: 270, waaronder

- 3 x wereldkampioen
- 4 etappes in de Tour
- 15 etappes in de Giro
- 6 etappes in de Vuelta
- 2 x Parijs-Roubaix
- 2 x Ronde Van Vlaanderen
- Milaan-San Remo
- Parijs-Brussel
- 2 x Waalse Pijl
- 40 zeges in zesdaagsen.

Patrick Deneut. Voor ons was dat een afknapper: het publiek had geen koers gezien en er stond een kleine renner op het palmares. We dachten dat het gedaan was! Maar we hebben toen snel onze moed terug bij elkaar geraapt.”

“Vanaf 1993 reden we niet meer van Arendonk naar Aartselaar, daar het toch wel te lang duurde voor de renners hier waren. Dat was niet zo aantrekkelijk voor het publiek. Ik had

een goede band met Eddy Merckx, een daarom beslisten we om langs het Brusselse te rijden, langs de voordeur van Eddy Merckx in Sint-Brixius-Rode. We reden via het Atomium terug naar Aartselaar, waar er dan plaatselijke rondes waren. We hadden geluk toen: Mario Cipollini, een renner met een enorm charisma, won. En ook de jaren daarop wonnen er grote namen: Djamilidin Abdoesjaparov, de jonge Tom Steels, Andreï Tchmil en Jans Koerts, die voor Palmans reed, een van onze sponsors. En in de meer recente jaren wonnen er namen als Niko Eeckhout, Tom Boonen en 'coming man' Greg Van Avermaet. Alles samen heeft de Memorial Van Steenbergen een prachtig palmares!"

Rik Van Steenbergen en Camille Paulus.

Camille Paulus is sinds 2008 op pensioen. Hij heeft nu eindelijk meer tijd om de koers te volgen, en uiteraard volgt hij van zeer dichtbij zijn geesteskind de Memorial Van

Steenbergen. En ook daarnaast kruipt het wielerveder waar het niet gaan kan: in zijn vrije tijd is Camille Paulus een verwoed wielertoerist.

De Memorial Van Steenbergen vandaag

Van Steenbergen er tegenwoordig niet meer bij zijn, maar tijdens de Memorial in zijn naam komt er elk jaar veel schoon volk uit het nationale en internationale wielrennen naar Aartselaar afgezakt.

De organisatie van de Memorial Van Steenbergen ligt in de handen van Luc Van Limbergen en zijn team. Om deze organisatie mogelijk te maken, kunnen zij rekenen op trouwe sponsors uit de handel en industrie van Aartselaar en daarbuiten.

Het parkoers zou op het lijf geschreven zijn van naamgever Rik Van Steenbergen: snel en niet zelden een kluif voor de sprinters. Na voorstelling van de renners op het Laar worden de Rupelstreek, het Mechelse, de Brusselse noordrand en het Klein-Brabant doorkruist om, eenmaal terug in de gemeente, een aantal lokale rondes met doortocht doorheen het dorpscentrum af te werken.

De Memorial Van Steenbergen is een hoogdag voor zowel de bevolking als de goede naam van Aartselaar. De wedstrijd is ondertussen uitgegroeid tot weliswaar geen 'klassieke', maar wel een grote naam op de wielerkalender. Het feit dat de Memorial live op televisie wordt uitgezonden, draagt uiteraard nog eens extra bij tot de uitstraling ervan. Helaas kan wijlen Rik

ERELIJST

- 1991 Olaf Ludwig (Dui)
- 1992 Patrick Deneut (Bel)
- 1993 Mario Cipollini (Ita)
- 1994 Djamilidin Abdoesjaparov (Oez)
- 1995 Tom Steels (Bel)
- 1996 Jans Koerts (Ned)
- 1997 Andreï Tchmil (Bel)
- 1998 Jan Svorada (Tsj)
- 1999 Giuliano Figueras (Ita)
- 2000 Lars Michaelsen (Den)
- 2001 Niko Eeckhout (Bel)
- 2002 Steffen Radochla (Dui)
- 2003 Niko Eeckhout (Bel)
- 2004 Tom Boonen (Bel)
- 2005 Jean-Patrick Nazon (Fra)
- 2006 Niko Eeckhout (Bel)
- 2007 Greg van Avermaet (Bel)
- 2008 ...

INFO

Memorial Van Steenbergen
Baron Van Ertbornstraat 1
2630 Aartselaar
Tel.: 03 870 16 01
secretaris@aartselaar.be
www.memorialrikvansteenbergen.be

De Xaverianen

Op de voorlaatste dag van 1873 werd in de kerk van Aartselaar een broederschap gesticht dat zich Sint Franciscus Xaverius noemde. Het doel was bijzonder vroom want men wilde zondaars bekeren en volharding in de rechtvaardigheid stimuleren. Wanneer de muziekafdeling startte is niet juist geweten, maar vermoedelijk is men hiermee vroeg begonnen. Op 8 juni 1880 werd er een medaille behaald in Antwerpen ter gelegenheid van een zegemeeting van de katholieke partij.

Over die eerste jaren is weinig of niets terug te vinden in de archieven. Vanaf 1905 vindt men sporadisch enkele gegevens. Zo waren er dat jaar 40 spelende leden en 76 ereleden. In het begin werden de repetities gehouden in de Achterstraat, de huidige Van Ertbornstraat. In 1929 verhuisden 'de Sussen' naar het Gildenhuis aan de Kapellestraat en later naar het parochiaal centrum. De oorlogen 1914-1918 en 1940-1945 zetten een domper op het leven van het genootschap. De muziekaftonden die de vereniging toen gaf, bestonden naast het concert ook uit het

opvoeren van toneelstukken. Uit de toneelafdeling is in de zestiger jaren het Aartselaars Toneel Gezelschap ontstaan.

In 1949 werd de 75ste verjaardag gevierd en kreeg het genootschap een nieuw vaandel. In 1967 werd een drumband opgericht en vijf jaar later kwamen er de majoretten bij, die tegenwoordig 'showdansers' worden genoemd. Sinds april 2004 is daar nog een aanlooporkest aan toegevoegd.

Ook de outfit werd een beetje aan de mode aangepast: in 1949 werd de muzikanten een kepi opgezet, blauw met gele band. In 1958 - het Expo-jaar - kregen de Xaverianen een uniform, bestaande uit een grijze jas en dito broek. In 1974 bracht men, met de invoering van de bordeauxkleurige jassen op zwarte broeken, toch een beetje meer kleur in het muziekkorps. In 1975 veranderde het genootschap in een vereniging zonder winstoogmerk en heten de Xaverianen officieel 'Koninklijke Katholieke Muziekvereniging de Xaverianen Aartselaar vzw'. De ouderen onder de

Aartselaren spreken anders nog altijd van de 'Sussen'.

Na 135 jaar blijft het doel nog steeds musiceren en showen, zowel in Aartselaar als buiten de eigen gemeente, tot zelfs in het buitenland toe. Zo traden de Xaverianen op in Frankrijk, Duitsland en Oostenrijk. Naast hun vele optredens op feesten allerhande, verzorgen de Xaverianen in Aartselaar vier grote concerten: het lenteconcert, het concert voor kinderen, het Laarconcert en het showconcert. Tot voor enkele jaren werden deze jaarlijks georganiseerd, doch nu zijn ze meer verspreid in de tijd.

2008 was een belangrijk jaar voor de Xaverianen. De vereniging bestond 135 jaar en dit werd ook met enige luister omkaderd: een simultaanconcert met de nog oudere muziekvereniging De Vrede, een Oostenrijkse nacht en natuurlijk een feestelijk verjaardagsdiner. De Xaverianen tellen momenteel 100 actieve leden en 350 steunende leden. Alle groepen repeteren in het Parochiaal Centrum Wolffaertshof.

INFO

Contact: Marc Verstraelen,
Emiel Hoetlaan 2 2630 Aartselaar
tel.: 03 877 37 80
e-mail: secretaris@xaverianen.be
www.xaverianen.aartselaar.be